

31999R1267

1999 6 26

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

L 161/73

**TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 1267/1999****1999 m. birželio 21 d.****nustatantis struktūrinės pasirengimo stojimui politikos instrumentą**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 308 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą <sup>(1)</sup>,atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę <sup>(2)</sup>,atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę <sup>(3)</sup>,atsižvelgdama į Regionų komiteto nuomonę <sup>(4)</sup>,

(1) kadangi 1997 m. gruodžio 12 ir 13 d. Liuksemburge susirinkusios Europos Vadovų Tarybos išvadose numatyta išplėstinė Vidurio ir Rytų Europos valstybių kandidačių pasirengimo stojimui strategija ir atskira strategija Kiprui;

(2) kadangi 1997 m. gruodžio 12 ir 13 d. Liuksemburge susirinkusios Europos Vadovų Tarybos išvadose nustatyta, kad šiame reglamente numatyta parama šiuo metu turi būti suteikta 10 Vidurio ir Rytų Europos valstybių kandidačių;

(3) kadangi 1998 m. kovo 16 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 622/98 dėl paramos valstybėms kandidatėms pagal pasirengimo stojimui strategiją, ir visų pirma dėl Stojimo partnerystės programų nustatymo <sup>(5)</sup>, numato, kad tose partnerystėse turi būti nustatyta bendra prioritetinių sričių sistema ir visos paramos pasirengimui narystei ES skiriamos lėšos;

(4) kadangi pasirengimo stojimui strategijoje numatyta sukurti pasirengimo laikotarpio struktūrinės politikos instrumentą (ISPA), reikalingą tam, kad valstybių kandidačių infrastruktūros standartai būtų suderinti su Bendrijos infrastruktūros standartais ir kad joms būtų skirta finansinė pagalba aplinkos ir transporto infrastruktūros priemonėms įgyvendinti;

(5) kadangi Bendrijos pagalba pagal ISPA, taip pat ir Bendrijos parama pagal 1989 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3906/dėl ekonominės pagalbos tam tikroms Vidurio ir Rytų Europos šalims <sup>(6)</sup> bei Bendrijos parama pagal 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1268/1999 dėl Bendrijos paramos pasirengimo stojimui priemonėms žemės ūkio ir kaimo plėtros srityse Vidurio ir Rytų Europos šalims kandidatėms pasirengimo stojimui laikotarpiu <sup>(7)</sup> turėtų būti koordinuojama pagal 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1266/1999 dėl pagalbos šalims kandidatėms derinimo pagal pasirengimo narystei strategiją ir iš dalies pakeičiantį Reglamentą (EEB) Nr. 3906/89 <sup>(8)</sup>, ir jai turi būti taikomos Reglamento (EB) Nr. 622/98 ir atskirų sprendimų dėl stojimo partnerystės nuostatos dėl sąlyginumo;

(6) kadangi transporto infrastruktūros ir aplinkos priemonių finansavimas turėtų būti vienodai subalansuotas, atsižvelgiant į konkrečių valstybių gavėjų padėtį;

(7) kadangi Bendrijos parama pagal ISPA turėtų palengvinti valstybėms kandidatėms įgyvendinti *acquis communautaire* aplinkos srityje ir prisidėti prie tvarios plėtros šiose valstybėse;

(8) kadangi 1996 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1692/96/EB, pateikiantis Bendrijos

<sup>(1)</sup> OL C 164, 1998 5 29, p. 4.<sup>(2)</sup> Nuomonė pareikšta 1999 gegužės 6 d. (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).<sup>(3)</sup> OL C 407, 1998 12 28.<sup>(4)</sup> OL C 373, 1998 12 2.<sup>(5)</sup> OL L 85, 1998 3 20, p. 1.<sup>(6)</sup> OL L 375, 1989 12 23, p. 11. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 753/96 (OL L 103, 1996 4 26, p. 5).<sup>(7)</sup> OL L 161, 1999 6 26, p. 87.<sup>(8)</sup> OL L 161, 1999 6 26, p. 68.

rekomendacijas dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros <sup>(1)</sup>, nustatyto bendrų interesų projektų kriterijus, kurie turėtų būti taikomi, jei reikia, atrenkant priemones, kurios pagal šį reglamentą gali būti finansuojamos;

būti laikoma nuoroda į eurą kaip į piniginių vienetą, minimą 1998 m. gegužės 3 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 974/98 dėl euro įvedimo <sup>(2)</sup> 2 straipsnio antrame sakinyje;

(9) kadangi Tarybos inicijuotas Transporto infrastruktūros poreikių įvertinimas (TINA) pasirengimo stojimui laikotarpiu turėtų padėti atrinkti prioritетines priemones, skirtas visos Europos transporto tinklui plėtoti;

(16) kadangi tam, kad būtų įgyvendintas šis reglamentas, Komisijai turėtų padėti vadybos komitetas;

(10) kadangi turėtų būti sudaryta galimybė Komisijai preliminariai paskirstyti valstybėms kandidatėms visas pagal ISPA skiriamas Bendrijos lėšas, kad būtų lengviau parengti priemones;

(17) kadangi šiuo reglamentu numatytų priemonių įgyvendinimas padės pasiekti Bendrijos tikslus; kadangi šiam reglamentui priimti Sutartis nenumato jokių įgaliojimų, išskyrus tuos, kurie nurodyti 308 straipsnyje,

(11) kadangi 1997 m. gruodžio 13 d. Liuksemburge susirinkusios Europos Vadovų Tarybos išvadų 17 dalyje numatyta, jog finansinė parama ES plėtimosi procese dalyvaujančioms valstybėms bus skirstoma remiantis lygiateisiškumo principu, nepaisant stojimo laiko, ypač daug dėmesio skiriant toms valstybėms, kurioms paramos labiausiai reikia;

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

### Apibrėžimas ir tikslas

(12) kadangi turėtų būti nustatyti Bendrijos paramos pagal ISPA dydžiai tam, kad būtų galima sustiprinti lėšų sverto poveikį, paskatinti bendrą finansavimą ir privačių finansavimo šaltinių panaudojimą bei atsižvelgti į tai, kokias grynąsias pajamas gali duoti priemonės;

1. Šiuo dokumentu nustatomas Struktūrinės pasirengimo stojimui politikos instrumentas (toliau – ISPA).

(13) kadangi teikiant Bendrijos paramą, turi būti garantuotas maksimalus finansinės paramos suteikimo skaidrumas, o asignavimų panaudojimas turi būti griežtai kontroliuojamas;

Laikantis šio reglamento nuostatų, ISPA teikia pagalbą ekonominės ir socialinės sanglaudos srityje, kuri susijusi su aplinkos apsaugos ir transporto politika, kad prisidėtų prie išvardytų valstybių kandidačių (toliau – valstybės gavėjos) pasirengimo stoti į Europos Sąjungą: Bulgarijos, Čekijos, Estijos, Vengrijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos, Slovakijos ir Slovėnijos.

(14) kadangi, siekiant, kad Bendrijos parama, gauta pagal ISPA, būtų tinkamai administruojama, turėtų būti numatyti veiksmingi pirminio vertinimo, stebėjimo, įvertinimo ir kontrolės metodai, nurodant principą, kuriuo remiantis vertinama, apibūdinant priežiūros esmę ir ją reglamentuojančias taisykles, bei nustatant veiksmus, kurių reikia imtis pažeidimų atveju arba kai nesilaikoma vienos iš sąlygų, nustatytų suteikus paramą pagal ISPA;

2. Pagal ISPA suteikta Bendrijos parama padeda siekti tikslų, nustatytų kiekvienai valstybei gavėjai stojimo partnerystėje, ir padeda įgyvendinti atitinkamas nacionalines aplinkos ir transporto infrastruktūrų tobulinimo programas.

2 straipsnis

### Finansuotinos priemonės

(15) kadangi pereinamuoju laikotarpiu nuo 1999 m. sausio 1 d. iki 2001 m. gruodžio 31 d. kiekviena nuoroda į eurą turi

1. Bendrijos pagal ISPA finansuojamą paramą sudaro aplinkos arba transporto projektai, techniškai ir finansiškai savarankiškos

<sup>(1)</sup> OL L 228, 1996 9 9, p. 1.

<sup>(2)</sup> OL L 139, 1998 5 11, p. 1.

atskiros projekto dalys, projektų grupės arba projektų programos (toliau vadinamos – „priemonėmis“). Projekto etapą gali sudaryti ir parengiamosios, ekonominių ir techninių galimybių studijos, reikalingos projektui vykdyti.

2. Bendrija teikia paramą pagal ISPA, atsižvelgdama į 1 straipsnyje minėtus tikslus:

- a) aplinkos priemonėms, padedančioms valstybėms gavėjoms laikytis Bendrijos aplinkos teisės aktų reikalavimų ir stojimo partnerystės tikslų;
- b) transporto infrastruktūros priemonėms, skatinančioms nuolatinį mobilumą, ir ypač toms, kurios sudaro bendros svarbos projektus, pagrįstus Sprendimo Nr. 1692/96/EB kriterijais, ir toms, kurios padeda valstybėms gavėjoms laikytis stojimo partnerystės tikslų; prie šių priemonių priskiriamas nacionalinių tinklų sujungimas ir bendras darbas, taip pat ir prisijungimas prie transeuropinių tinklų.

Priemonių mastas turi būti pakankamai didelis, kad jos turėtų aiškų poveikį aplinkosaugos srityje arba padėtų patobulinti transporto infrastruktūrų tinklus. Visa kiekvienos priemonės kaina iš esmės neturi būti mažesnė kaip 5 milijonai eurų. Tinkamai pagrįstais atvejais, atsižvelgiant į konkrečias susijusias aplinkybes, visa priemonės kaina gali būti mažesnė kaip 5 milijonai eurų.

3. Turi būti rasta pusiausvyra tarp aplinkos srities priemonių ir priemonių, susijusių su transporto infrastruktūra.

4. Be to, parama gali būti suteikta:

- a) parengiamiesiems tyrimams, susijusiems su finansuotinomis priemonėmis, tarp jų ir tiems, kurie būtini jų įgyvendinimui, ir
- b) techninės paramos priemonėms, įskaitant informaciją ir viešumą, visų pirma:
  - i) horizontaliąsias priemones, pvz., lyginamąsias studijas, siekiant įvertinti Bendrijos paramos poveikį;

- ii) priemonės ir tyrimus, leidžiančius įvertinti, stebėti arba kontroliuoti projektus ir pagerinti bei garantuoti projektų derinimą ir jų atitikimą stojimo partnerystei, ir

- iii) priemonės ir tyrimus, leidžiančius veiksmingai administruoti bei įgyvendinti projektus ir padaryti reikalingus jų pakeitimus.

### 3 straipsnis

## Piniginės lėšos

Bendrijos parama pagal ISPA suteikiama 2000–2006 metams.

Metinius asignavimus tvirtina už biudžetą atsakinga institucija, numatomų pajamų ribose.

### 4 straipsnis

## Preliminarus paskirstymas

Visą Bendrijos paramą pagal ISPA valstybėms gavėjoms preliminariai skirsto Komisija, laikydamasi 14 straipsnyje nustatytos tvarkos ir atsižvelgdama į gyventojų skaičių, bendrąjį vidaus produktą (BVP), tenkantį vienam gyventojui, bei atsižvelgdama į perkamosios galios paritetą ir plotą.

Taip paskirstytų lėšų sumos gali būti pataisytos atsižvelgiant į tai, kaip valstybėms gavėjoms sekėsi įgyvendinti ISPA priemones ankstesniais metais. Taip pat reikia atsižvelgti ir į valstybės aplinkos bei transporto infrastruktūros trūkumus.

### 5 straipsnis

## Atitikimas Bendrijos politikos kryptims

1. Bendrijos pagal ISPA finansuojamos priemonės atitinka Europos sutarčių nuostatas, įskaitant įgyvendinimo taisykles, kaip taikyti nuostatas dėl valstybės pagalbos, ir padeda įgyvendinti Bendrijos politikos kryptis, ypač dėl aplinkos apsaugos ir gerinimo, transporto ir visos Europos tinklų sistemos.

2. Komisija užtikrina pagal šį reglamentą vykdomų priemonių ir Bendrijos biudžeto įnašais finansuojamų priemonių, įskaitant finansavimą, susijusį su Bendrijos iniciatyvomis dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo nacionaliniu ir regionų lygmeniu, Europos investicijų banko (EIB) operacijas, tarp jų ir tas, kurios vykdomos per jo pasirengimo stojimui priemonę, bei kitus Bendrijos finansinius instrumentus, koordinavimą bei darną, ir informuoja pagal šio reglamento 14 straipsnį įsteigtą komitetą.

3. Komisija siekia, kad pagal šį reglamentą valstybėse gavėjose taikomos priemonės būtų derinamos ir neprieštarautų Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (ERPB), Pasaulio banko ir kitų panašių finansų institucijų operacijoms, ir pagal šio reglamento 14 straipsnį informuoja Komitetą.

#### 6 straipsnis

##### Paramos formos ir dydis

1. Bendrijos paramos pagal ISPA formos gali būti šios: negrąžinama tiesioginė parama, grąžinama parama arba bet kuri kita parama.

Paramos, kuri buvo grąžinta administruojančiai arba kitai valstybės valdžios institucijai, galima vėl prašyti tuo pačiu tikslu.

2. Bendrijos parama, suteikta pagal ISPA, gali būti ne didesnė nei 75 % valstybės arba joms tolygių išlaidų, įskaitant išlaidas, patiriamas organizacijų, kurių veiklą reglamentuoja administraciniai ar teisiniai dokumentai, kurių pagrindu jos laikomos valstybinėmis organizacijomis. 14 straipsnyje nustatyta tvarka Komisija gali nuspręsti padidinti šį dydį iki 85 %, ypač jei mano, jog didesnis kaip 75 % dydis reikalingas tam, kad būtų įgyvendinti projektai, lemiantys ISPA bendrųjų tikslų įgyvendinimą.

Išskyrus grąžinamą paramą arba didelio Bendrijos suinteresuotumo atveju, paramos dydis sumažinamas atsižvelgiant į:

- a) bendro finansavimo galimybę;
- b) priemonės galimybes duoti pajamų, ir
- c) tinkamą principo „moka teršėjas“ taikymą.

3. 2 dalies b punkte minimos pajamas duodančios priemonės yra susijusios su:

- a) infrastruktūra, paremta vartotojų mokamais mokesčiais;
- b) naudingomis investicijomis į aplinkos sektorių.

4. Parengtiniai tyrimai ir techninės paramos priemonės gali būti išskirtinai finansuojami visu 100 %.

Visos išlaidos, pagal šią dalį patirtos Komisijos iniciatyva arba Komisijos vardu, negali būti didesnės nei 2 % visos ISPA skirtos sumos.

#### 7 straipsnis

##### Priemonių vertinimas ir patvirtinimas

1. Komisija 14 straipsnyje nustatyta tvarka priima sprendimus dėl ISPA finansuotinių priemonių.

2. Valstybės gavėjos pateikia Komisijai paraiškas dėl paramos. Tačiau, Bendrijos interesui esant viršesniam, Komisija pagal 2 straipsnio 4 dalį paramą gali suteikti savo iniciatyva.

3. Paraiškose pateikiama:

- a) I priede nurodyta informacija;
- b) visa susijusi informacija, patvirtinanti, kad priemonės atitinka šį reglamentą ir II priede išdėstytus kriterijus, o svarbiausia, kad jos duoda vidutinės trukmės ekonominę ir socialinę naudą, proporcingą panaudotoms lėšoms.

4. Komisija, gavusi paraišką suteikti paramą, prieš patvirtindama priemonę nuodugniai įvertina, kad įsitikintų, ar ji atitinka II priede išdėstytus kriterijus.

5. Priemonės patvirtinančiuose Komisijos sprendimuose nustatomas finansinės paramos dydis ir pateikiamas finansavimo planas bei visos priemonės įgyvendinti reikalingos nuostatos ir sąlygos.

6. Parama pagal ISPA kartu su kita Bendrijos parama priemonei įgyvendinti neturi būti didesnė kaip 90 % visų su ta priemone susijusių išlaidų.

7. 14 straipsnyje nurodyta tvarka Komisija priima bendras taisykles dėl išlaidų atitikimo nustatytiems reikalavimams.

14 straipsnyje nustatyta tvarka Komisija priima išsamias išmokų taisykles.

4. Išsami informacija apie mokėjimo tvarką pateikiama finansavimo memorandume, pasirašytame su kiekviena valstybe gavėja.

#### 8 straipsnis

### Įsipareigojimai ir mokėjimai

1. Komisija išlaidas pagal ISPA finansuoja vadovaudamasi Finansiniu reglamentu, kuris yra taikomas bendrajam Europos Bendrijų biudžetui, remiantis finansavimo memorandumu, kurį turi parengti Komisija ir valstybė gavėja.

Tačiau metiniai biudžetiniai įsipareigojimai, susiję su priemonių finansavimu, vykdomi vienu iš toliau išvardytų būdų:

a) įsipareigojimai, susiję su 2 straipsnio 2 dalyje minėtomis priemonėmis, kurios turi būti įvykdytos per dvejus arba daugiau metų, paprastai ir atsižvelgiant į b punktą, vykdomi metinėmis išmokomis.

Pirmąją metinę išmoką įsipareigojama atlikti tada, kai parengiamas finansavimo memorandumas. Įsipareigojimai dėl tolesnių metinių išmokų grindžiami pradiniu arba peržiūrėtu priemonės finansavimo planu ir iš esmės vykdomi kiekvienų finansinių metų pradžioje, o vėliausiai – iki tų metų balandžio 1 d., atsižvelgiant į tais metais numatomas išlaidas;

b) priemonėms, kurių trukmė mažiau nei dveji metai arba kurioms skirta Bendrijos parama neviršija 20 milijonų eurų, pirmoji išmoka, kurią sudaro ne daugiau kaip 80 % suteikiamos paramos, gali būti išmokėta parengus finansavimo memorandumą. Likutis išmokamas atsižvelgus į tai, kaip įgyvendinama priemonė.

2. Išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, priemonei suteikta parama panaikinama, jei per sutartą laiką nebuvo pradėti pagrindiniai darbai.

3. Finansinė parama priemonėms gali būti išmokama avansu, tarpinėmis išmokomis arba likučiais už patvirtintas ir iš tikrųjų apmokėtas išlaidas.

#### 9 straipsnis

### Valdymas ir kontrolė

1. Komisija reikalauja, kad valstybės gavėjos:

a) nuo 2000 m. sausio 1 d. ir jokių būdu ne vėliau kaip iki 2002 m. sausio 1 d. nustatytų valdymo ir kontrolės tvarką, kuri garantuotų:

i) tinkamą paramos pagal šį reglamentą panaudojimą, laikantis efektyvaus finansų valdymo principų;

ii) valdymo ir kontrolės funkcijų atskyrimą;

iii) Komisijai pateikiamos išlaidų deklaracijos būtų tikslios ir rengiamos apskaitos sistemomis, remiantis pateisinamaisiais dokumentais, kuriuos galima patikrinti;

b) reguliariai tikrintų, ar Bendrijos finansuojamos priemonės yra tinkamai įgyvendinamos;

c) vengtų pažeidimų ir imtųsi prieš juos priemonių;

d) grąžintų visas sumas, prarastas dėl pažeidimų arba aplaidumo.

2. Nepažeisdami valstybių gavėjų teisės atlikti patikrinimus, Komisija ir Audito Rūmai gali per savo darbuotojus arba tinkamai įgaliotus atstovus vietoje atlikti techninį arba finansų auditą, įskaitant pavyzdžių tikrinimą ir baigiamuosius auditus.

3. Išsamios nuostatos dėl 1 ir 2 dalyse nustatytų principų įgyvendinimo nurodytos finansavimo memorandume kartu su Komisijos ir valstybės gavėjos susitarimais dėl bendradarbiavimo, programavimo ir kontrolės metodų derinimo. Komisija apie tai informuoja pagal 14 straipsnį įsteigtą komitetą.

4. Be to, finansavimo memorandume pateikiamos nuostatos dėl paramos sumažinimo, sustabdymo ir atšaukimo, jei priemonės įgyvendinimas nepateisina dalies arba visos jai skirtos paramos.

5. Įgyvendindama šį reglamentą, Komisija užtikrina, kad būtų laikomasi efektyvaus finansų valdymo principų, ypač atsižvelgiant į III priede pateiktą informaciją.

#### 10 straipsnis

#### euro naudojimas

1. Paraiškose dėl paramos ir kartu pateikiamuose finansavimo planuose sumos nurodomos eurai.

2. Paramos dydis ir Komisijos patvirtinti finansavimo planai nurodyti eurai.

3. Sumos išlaidų deklaracijose, pateikiamose kartu su mokėjimo paraiškėmis, nurodomos eurai.

4. Finansinę paramą Komisija išmoka eurai institucijai, kurią valstybė gavėja paskyrė tokių išmokų gavėja.

#### 11 straipsnis

#### Kontrolė ir vėlesnis (ex-post) vertinimas

Valstybės gavėjos ir Komisija užtikrina, kad pagal šį reglamentą įgyvendinamos priemonės būtų prižiūrimos ir vertinamos laikantis IV priedo nuostatų.

#### 12 straipsnis

#### Metinė ataskaita

Metinę ataskaitą apie Bendrijos paramą, suteiktą pagal ISPA, Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui. Metinėje ataskaitoje pateikiama V priede nurodyta informacija.

Europos Parlamentas per tris mėnesius pateikia savo nuomonę apie ataskaitą. Komisija praneša apie tai, kaip buvo atsižvelgta į šią nuomonę.

Komisija garantuoja, kad valstybės gavėjos būtų reguliariai informuojamos apie ISPA veiklą.

#### 13 straipsnis

#### Informacija ir viešumas

1. Valstybės gavėjos, atsakingos už priemonių, kurioms Bendrija suteikė finansinę paramą pagal ISPA, įgyvendinimą, užtikrina, kad priemonei būtų suteiktas adekvatus viešumas:

a) supažindinant plačiąją visuomenę su tuo, kaip Bendrija prisidėjo prie priemonių įgyvendinimo;

b) supažindinant galimus gavėjus ir profesines organizacijas su priemonių teikiamomis galimybėmis.

Valstybės gavėjos visų pirma užtikrina, kad būtų įrengti aiškiai matomi reklaminiai skydai, kuriuose kartu su Bendrijos emblema būtų nurodyta, kad Bendrija taip pat prisideda prie šių priemonių finansavimo, o Bendrijos institucijų atstovai dalyvauja itin svarbioje valstybinėje veikloje, susijusioje su Bendrijos pagal ISPA teikiama parama.

Jos kasmet informuoja Komisiją apie iniciatyvas, kurių buvo imtasi pagal šią dalį.

2. 14 straipsnyje nustatyta tvarka Komisija priima išsamias taisykles, susijusias su informacija ir viešumu.

Apie tai ji informuoja Europos Parlamentą ir taisykles paskelbia *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

#### 14 straipsnis

#### Komitetas

1. Komisijai padeda Vadybos komitetas (toliau – Komitetas), kurį sudaro valstybių narių atstovai, o jam pirmininkauja Komisijos atstovas. Europos investicijų bankas paskiria atstovą, kuris neturi balsavimo teisės.

2. Komisijos atstovas pateikia Komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi, projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto

pareiškia per tokį laiką, kurį gali nustatyti pirmininkas, atsižvelgdamas į klausimo skubumą. Nuomonė patvirtinama Sutarties 205 straipsnio 2 dalyje nustatyta balsų dauguma tuo atveju, kai Taryba turi priimti sprendimą Komisijos pasiūlymu. Valstybių narių atstovų balsai Komitete skaičiuojami tame straipsnyje nustatyta tvarka. Pirmininkas nebalsuoja.

3. a) Komisija patvirtina priemones, kurios taikomos nedelsiant.

b) Tačiau jeigu šios priemonės neatitinka Komiteto nuomonės, Komisija nedelsdama praneša apie jas Tarybai. Tokiu atveju:

- Komisija atideda savo pačios priimtų priemonių taikymą laikotarpiui, kuris turi būti nustatytas kiekviename Tarybos priimtame dokumente, tačiau tas laikotarpis niekada negali būti ilgesnis nei trys mėnesiai nuo pranešimo dienos;
- per ankstesnėje įtraukoje nustatytą laikotarpį Taryba kvalifikuota balsų dauguma gali priimti kitokį sprendimą.

4. Komitetas gali nagrinėti bet kurį klausimą, susijusį su šio reglamento įgyvendinimu, pateiktą jo pirmininko, įskaitant ir tą, kuris pateiktas valstybės narės atstovo prašymu.

5. Kvalifikuota balsų dauguma Komitetas priima savo darbo taisykles.

#### 15 straipsnis

##### **Lėšų persikirstymas**

Įstojusi į Europos Sąjungą, valstybė praranda teisę į paramą pagal šį reglamentą. Lėšos, skiriamos į Europos Sąjungą stojančiai

valstybei, persikirstomos kitoms 1 straipsnio 1 dalyje išvardytoms valstybėms kandidatėms. Persikirstoma atsižvelgiant į tai, kiek valstybėms kandidatėms ta parama reikalinga ir kokios jos galimybės paramą panaudoti, taip pat ir 4 straipsnyje nurodytais kriterijais.

Taryba, kvalifikuota balsų dauguma pritarusi Komisijos pasiūlymui, priima sprendimą dėl bendrojo persikirstymo principo.

Atsižvelgdama į antrojoje dalyje minėtą Tarybos sprendimą, Komisija nusprendžia 14 straipsnyje nustatyta tvarka iš naujo persikirstyti turimas lėšas kitiems gavėjams.

#### 16 straipsnis

##### **Baigiamosios ir laikinosios nuostatos**

Taryba, Komisijos pasiūlymu, iki 2006 m. gruodžio 31 d. peržiūri šį reglamentą. Ji veikia atsižvelgdama į pasiūlymą ir laikydamasi Sutarties 308 straipsnyje nustatytos tvarkos.

#### 17 straipsnis

##### **Įsigaliojimas**

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Liuksemburge, 1999 m. birželio 21 d.

*Tarybos vardu*

*Pirmininkas*

G. VERHEUGEN

## I PRIEDAS

**Paraiškų turinys (7 straipsnio 3 dalies a punktas)**

Paraiškose pateiktina ši informacija:

- 1) už įgyvendinimą atsakingos institucijos pavadinimas, priemonės esmė ir jos aprašymas;
- 2) priemonės kaina ir vieta, nurodant, jei galima, toje pačioje transporto ašyje esančių priemonių sujungimą ir bendro darbo galimybę;
- 3) darbų vykdymo tvarkaraštis;
- 4) išlaidų ir naudos analizė, įskaitant tiesioginę ir netiesioginę įtaką užimtumui, jei galima, nurodytą skaičiais;
- 5) poveikio aplinkai įvertinimas, panašus į tą, kuris numatytas 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvoje 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai įvertinimo <sup>(1)</sup>;
- 6) informacija apie konkurencijos įstatymo ir valstybinių sutarčių taisyklių laikymąsi;
- 7) finansavimo planas, įskaitant, jei galima, informaciją apie priemonės ekonominę perspektyvumą, ir visas finansavimas, kurį valstybė gavėja siekia gauti iš ISPA, EIB, įskaitant jo pasirengimo stojimui priemonę, ir bet kurio kito Bendrijos arba valstybės narės šaltinio, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko ir Pasaulio banko;
- 8) priemonių suderinamumas su Bendrijos politikomis;
- 9) informacija apie tvarką, kuri užtikrintų veiksmingą įrangos panaudojimą ir tvarkymą;
- 10) (aplinkos priemonės) informacija apie priemonės vietą ir jos prioritetą nacionalinės aplinkos apsaugos strategijoje, išdėstytoje nacionalinėje programoje *acquis communautaire* priimti;
- 11) (priemonės transporto srityje) informacija apie nacionalinę transporto plėtros strategiją ir priemonių vietą bei jos prioritetą toje strategijoje, įskaitant jų sutikimo su rekomendacijomis dėl transeuropinių tinklų ir visos Europos transporto politika laipsnį.

---

<sup>(1)</sup> OL L 175, 1985 7 5, p. 40. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 97/11/EB (OL L 73, 1997 3 14, p. 5).

## II PRIEDAS

**Priemonių įvertinimas (7 straipsnio 3 dalies b punktas ir 4 dalis)**

- A. Siekiant užtikrinti aukštą priemonių kokybę, kaip nurodyta 2 straipsnyje, jos turi būti vertinamos pagal šiuos kriterijus:
- 1) jų ekonominė ir socialinė nauda, įskaitant privataus finansavimo naudojimo galimybę, proporcinga panaudotoms lėšoms; vertinama atsižvelgiant į išlaidų ir naudos analizę;
  - 2) priemonės, užtikrinančias veiksmingą priemonių valdymą;
  - 3) stojimo partnerystėje nustatytas prioritetas intervencijos srityje;
  - 4) priemonių indėlis į Bendrijos aplinkos politiką ir I priede minimo poveikio aplinkai vertinimo rezultatus;
  - 5) priemonių indėlis į transeuropinius tinklus ir bendrą transporto politiką;
  - 6) atitinkamos pusiausvyros tarp aplinkos ir transporto infrastruktūros sukūrimą;
  - 7) pasiūlymus dėl galimų alternatyvių finansavimo formų, nurodytų 6 straipsnyje;
- B. Komisija gali paprašyti Europos investicijų banką, Europos rekonstrukcijos ir plėtros banką ar Pasaulio banką padėti įvertinti priemones. Komisija turi išnagrinėti paraiškas suteikti paramą visų pirma tam, kad patikrintų, ar administravimo ir finansų mechanizmai yra tinkami, kad priemonė būtų veiksmingai įgyvendinta.
- C. Komisija, atsižvelgdama į atitinkamus kiekybinius rodiklius, turi įvertinti priemones, kad nustatytų, ar jos padeda, kaip buvo numatyta, siekti šio reglamento tikslų. Valstybės gavėjos turi pateikti visą reikalingą informaciją, nurodytą I priede, įskaitant jų techninio ir ekonominio pagrįstumo analizę ir įvertinimų rezultatus, nuorodą į alternatyvas, kurių nesiekama, ir visuotino suinteresuotumo priemonių tame pačiame transporto ruože derinimą, kad šis įvertinimas būtų kuo veiksmingesnis.
-

## III PRIEDAS

**Finansų valdymas ir kontrolė (9 straipsnio 5 dalis)**

1. Kiekvienoje valstybėje gavėjoje turi būti paskirta pagrindinė institucija, per kurią Bendrija skirtų ISPA lėšas.

Šios organizacijos vadovas privalo būti visapusiškai atsakingas už lėšų valdymą toje valstybėje gavėjoje.

2. Valstybių gavėjų valdymo ir kontrolės sistemos turi užtikrinti tokį audito atsekamumą, kad būtų galima visų pirma:

— sutikrinti Komisijai patvirtintas suvestines ataskaitas su apskaitos dokumentais ir juos lydinčiais dokumentais įvairiuose administracijos lygiuose;

— patikrinti Bendrijos ir kitų fondų pervedimus;

— patikrinti projekto techninius ir finansinius planus, ataskaitas apie darbų eigą, konkursų ir sutarčių sudarymo procedūras įvairiuose administracijos lygiuose.

3. Darbų, prekių ir paslaugų sutarčių sudarymo tvarka turi būti nurodyta finansavimo memorandume ir turi atitikti pagrindinius principus, nurodytus Finansinio reglamento IX dalyje, o svarbiausia:

— finansavimo memorandume nurodytas priemonės valstybės gavėjos turi įgyvendinti glaudžiai bendradarbiaudamos su Komisija, kuri ir toliau atsakys už asignavimų panaudojimą;

— Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybe gavėja, turi užtikrinti, kad konkursų dalyviams būtų sudarytos vienodos konkurencijos sąlygos, nebūtų diskriminacijos, o pasirinktas pasiūlymas būtų ekonomiškai naudingiausias.

Tačiau, remiantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1266/1999 12 straipsniu asignavimų valdymas gali būti decentralizuotas, visų pirma kai kalbama apie išankstinį Komisijos pritarimą tam, kad būtų skelbiami konkursai, vertinami pasiūlymai, sudarytos sutartys bei valdomi finansai.

Rengiant finansavimo memorandumo su valstybe gavėja nuostatas turi būti atsižvelgta į valstybės kiekybinį bei kokybinį finansų valdymą ir finansų kontrolės gebėjimą.

4. Vadovaudamasi tarptautiniais audito standartais, kompetentinga nacionalinė finansų kontrolės institucija turi atlikti atitinkamą vidaus ir išorės finansų kontrolę; kad galėtų vykdyti šią funkciją, ji turi būti nepriklausoma. Kasmet būtina nusiųsti Komisijai audito planą ir suvestinius audito duomenis. Ataskaitas apie auditus saugo Komisija.

Komisija ir valstybė gavėja privalo bendradarbiaudamos derinti auditų programas ir metodus, kad atlikti auditai būtų kuo naudingesni.

Valstybė gavėja turi užtikrinti, kad kai Komisijos darbuotojai arba jų įgalioti atstovai atlieka patikrinimus, jiems būtų suteikta teisė patikrinti vietoje visą reikiamą dokumentaciją ir sąskaitas, susijusias su tais punktais, kurie finansuojami pagal finansavimo memorandumą. Valstybės gavėjos turi padėti Audito Rūmams atlikti auditus, susijusius su pagal ISPA skirtų lėšų panaudojimu.

Atsakingos institucijos saugo ir leidžia naudotis visais dokumentais, susijusiais su projektais penkerių metų laikotarpyje nuo tos dienos, kai buvo padarytas paskutinis tam projektui skirtas mokėjimas, pateisinamaisiais dokumentais.

5. Finansavimo memorandume, pasirašytame su kiekviena valstybe gavėja, turi būti nurodytos tokios nuostatos dėl finansinių pataisymų:

Jei įgyvendinama priemonė nepateisina dalies arba visos jai skirtos paramos, Komisija turi tinkamai ištirti šį atvejį, visų pirma pareikalavusi, kad valstybė gavėja per nustatytą laiką pateiktų savo pastabas ir ištaisytų pažeidimą.

Po 1 dalyje nurodyto tyrimo Komisija gali sumažinti, sustabdyti arba atšaukti šioms priemonėms skirtą paramą, jei tyrimo metu buvo nustatytas pažeidimas, lėšos buvo netinkamai derinamos arba nebuvo laikomasi vienos iš sąlygų, nustatytų sprendime dėl pagalbos suteikimo, o svarbiausia, buvo padaryti svarbūs pakeitimai, turėję įtakos priemonės pobūdžiui ir įgyvendinimo sąlygoms, kurioms nebuvo prašyta Komisijos pritarimo. Sumažinus arba atšaukus paramą, išmokėtos sumos turi būti grąžintos.

Jei Komisija mano, kad pažeidimas nebuvo ištaisytas arba jei dalis darbo arba visas jis nepateisina dalies arba visos jam skirtos paramos, Komisija turi tinkamai ištirti šį atvejį ir pareikalauti, kad valstybė gavėja per nustatytą laiką pateiktų savo pastabas. Jei po tyrimo valstybė gavėja nesiėmė priemonių padėčiai ištaisyti, Komisija gali:

- a) sumažinti arba atšaukti visas iš anksto sumokėtas sumas;
- b) atšaukti visą arba dalį priemonei skirtos paramos.

Atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir mastą, kuriuo buvo pažeista valdymo ir kontrolės tvarka, Komisija turi nustatyti atitaisymo mastą. Kiekviena suma, grąžintina dėl piktnaudžiavimo suteikta teise, turi būti grąžinta Komisijai. Komisijos nustatyta tvarka nuo pavėluotai grąžintos sumos mokamos palūkanos.

---

## IV PRIEDAS

**Kontrolė ir vėlesnis (*ex-post*) vertinimas (11 straipsnis)**

- A. Priežiūra atliekama bendrai nustatyta atskaitomybės tvarka, tikrinant pavyzdžius ir įsteigus *ad-hoc* komitetus. Ji turi būti atliekama atsižvelgiant į fizinius ir finansinius rodiklius. Rodikliai turi būti susiję su projekto specifika ir tikslais. Jie išdėstomi taip, kad būtų galima nustatyti, kokį etapą pasiekė įgyvendinama priemonė, palyginti su pirminiais plano tikslais, kas pasiekta valdymo srityje ir kokios yra kitos susijusios problemos.
- B. Komitetai turi būti įsteigti valstybės gavėjos ir Komisijos susitarimu. Komitetuose valstybių gavėjų paskirtos institucijos arba organizacijos, Komisija ir, jei reikia, Europos investicijų bankas turi turėti savo atstovus. Regionų ir vietos valdžios institucijos bei privačios įmonės, jei jos yra kompetentingos vykdyti projektą ir yra tiesiogiai su juo susijusios taip pat gali turėti savo atstovus.
- C. Per tris mėnesius nuo kiekvienų visų priemonės įgyvendinimo metų pabaigos už priemonių įgyvendinimą atsakingos institucijos arba organizacijos turi pateikti pažangos ataskaitą apie kiekvieną priemonę.
- D. Remdamasi priežiūros rezultatais ir atsižvelgdama į priežiūros komiteto pastabas, Komisija turi pataisyti paramos dydį ir pirmines jos skyrimo sąlygas, taip pat ir numatytą finansavimo planą, jei reikia, atsižvelgdama į valstybių gavėjų pasiūlymus.

Komisija nustatys atitinkamą tvarką, kaip daryti tokius pataisymus, suskirstydama juos pagal pobūdį ir svarbą.

- E. Per šešis mėnesius nuo priemonės įgyvendinimo pabaigos arba tam tikro projekto etapo pabaigos už priemonę atsakinga institucija arba organizacija turi pateikti Komisijai baigiamąją ataskaitą. Baigiamajoje ataskaitoje pateikiama tokia informacija:
  - 1) atlikto darbo aprašymas, pateikiant fizinius rodiklius, skaičiais nurodytas išlaidas pagal darbo kategorijas ir priemones, kurių buvo imtasi pagal sprendimo suteikti paramą konkrečias nuostatas;
  - 2) patvirtinimas, kad darbai atitinka sprendimą dėl paramos suteikimo;
  - 3) pirmasis numatytų ir pasiektų rezultatų įvertinimas, visų pirma įskaitant:
    - a) priemonės įgyvendinimo datą;
    - b) nuorodą į tai, kaip jau užbaigta priemonė gali būti toliau tvarkoma;
    - c) jei reikia, finansinių prognozių, ypač dėl eksploatacijos išlaidų ir planuojamų pajamų, patvirtinimą;
    - d) socialinės-ekonominės prognozės, ypač numatytų išlaidų ir naudos, patvirtinimą;
    - e) nuorodą į veiksmus, kurių buvo imtasi siekiant apsaugoti aplinką, ir jų sąnaudos;
  - 4) informaciją apie viešumą.

- F. Vėlesnis (*ex-post*) vertinimas turi apimti išteklių panaudojimą ir paramos veiksmingumą bei poveikį. Jis turi apimti veiksnius, kurie lemia sėkmingą arba nesėkmingą priemonių įgyvendinimą, ir pasiekimus bei rezultatus. Baigus įgyvendinti priemones, Komisija ir valstybės gavėjos įvertina priemonių vykdymo būdą, taip pat ir išteklių panaudojimo veiksmingumą. Kad būtų galima įvertinti, ar pradiniai rezultatai pasiekti, turi būti įvertintas ir tikrasis priemonės įgyvendinimo poveikis. Be kita ko, turi būti įvertinta priemonių įtaka Bendrijos aplinkos politikos įgyvendinimui, įtaka transeuropiniamstinklams ir bendrai transporto politikai bei priemonių įtaka aplinkai.
- G. Kad Bendrijos pagal ISPA suteikiama parama būtų dar veiksmingesnė, Komisija turi užtikrinti, kad, tvarkant ISPA, ypatingas dėmesys būtų skirtas valdymo skaidrumui.
- H. Išsamios priežiūros ir vertinimo taisyklės pateikiamos priemonės patvirtinančiuose Komisijos sprendimuose.
-

## V PRIEDAS

**Komisijos metinė ataskaita (12 straipsnis)**

Metinėje ataskaitoje turi būti pateikta tokia informacija:

- 1) Bendrijos išsipareigota ir sumokėta pagal ISPA finansinė pagalba, suskirsčius ją pagal valstybes gavėjas pagal projekto rūšį (aplinka arba transportas);
- 2) įnašas, kuriuo Bendrija ISPA lėšomis prisideda prie valstybių gavėjų pastangų įgyvendinti Bendrijos aplinkos politiką ir pagerinti transeuropinius transporto infrastruktūros tinklus, pusiausvyra tarp aplinkos srities priemonių ir su transporto infrastruktūra susijusių priemonių;
- 3) įvertinimas, kad Bendrijos pagalbos pagal ISPA darbas suderintas su Bendrijos politikos kryptimis, tarp jų tomis, kurios susijusios su aplinkos apsauga, transportu, konkurencija ir valstybinių sutarčių sudarymu;
- 4) priemonės, kurių buvo imtasi užtikrinti koordinavimą ir nuoseklumą tarp priemonių, kurios finansuojamos pagal ISPA, ir tų, kurios finansuojamos Bendrijos biudžeto įnašais, EIB ir kitų Bendrijos finansinių instrumentų;
- 5) valstybių gavėjų investicijos aplinkos apsaugos ir transporto infrastruktūros srityse;
- 6) parengiamieji tyrimai ir finansuojamos techninės paramos priemonės;
- 7) priemonių pirminio įvertinimo, priežiūros ir vertinimo rezultatai, tarp jų informacija apie visas pataisytas priemones, kad atitiktų pirminio įvertinimo, priežiūros ir vertinimo rezultatus;
- 8) EIB įnašas į priemonių vertinimą;
- 9) suvestinė informacija apie atliktų patikrinimų rezultatus, nustatytus pažeidimus ir vykstančius administracinius bei teisinius procesus;
- 10) informacija apie viešumą.